

Elyn Saks (vert. Marja Kooreman): 'De geschiedenis van mijn gekte.' Leven met schizofrenie. Uitgeverij Luitingh-Sijthoff B.V., Amsterdam 2007 ISBN 9024552207. (vert. van 'The Center Cannot Hold, My Journey Through Madness') (Schizofrenie/Psychose/1)

Over de schrijfter: Elyn Saks studeerde filosofie in Oxford, rechten in Yale en volgde een opleiding tot psychoanalytisch therapeut. Ze is getrouwd, hoogleraar aan drie bekende universiteiten in de Verenigde Staten. (Recht, psychiatrie en gedragswetenschappen) en schrijft en schreef boeken en artikelen. Daarbij is zij ook ervaringsdeskundige.

Soort boek/stijl/ziekte/aandoening: Ervaringsverhaal van Elyn met korte theoretische stukjes over psychose en schizofrenie. Soms wat veel, heftig, indrukwekkend, vaak intiem, eerlijk en open, boeiend. Ze wil met dit boek ook hoop geven aan mensen met schizofrenie, om te laten zien dat je, met enige aanpassing, 'gewoon' kunt functioneren. Hoewel ze dat ook relativeert omdat ze zich realiseert dat ze geluk heeft gehad.

Korte samenvatting: Elyn beschrijft in deze dikke autobiografie (366 pagina's) haar andere kant, het voortdurende gevecht met de schizofrenie, die ze tot haar 37^e ontkend heeft. Ze beschrijft hoe ze een normale jeugd heeft, vanaf haar 18^e last krijgt van vele psychosen, studeert, opgenomen wordt, weer verder gaat met studeren, stopt met medicatie, weer wordt opgenomen, enzovoorts. Ze vertelt haar omgeving, ook haar ouders een hele tijd niets, ook niet als ze een baan krijgt. Ze beschrijft de eenzaamheid, stemmen, de rare gedachten en vele andere gedragingen die mensen met een psychose kunnen hebben. Een therapeut zegt haar dat ze kan proberen met de medicijnen te stoppen, maar meteen weer moet slikken als dat fout gaat. Dat wordt haar redding en de psychoanalyse die haar meer helpt dan de andere therapieën. Die therapie volgt ze nu nog steeds. Ze krijgt ook borstkanker waar ze van geneest. Die ervaring zet haar aan het denken over de verschillende kijk op zieken en ziekten. Op haar veertigste raakt ze verliefd op Will die ook haar psychoses kent en met wie ze trouwt. Will helpt haar tijdens haar psychoses want die zullen blijven komen.

Wat viel op: De lijevigheid van het boek. De soms schokkende therapieën die Elyn ondergaat en dan toch blijven ontkennen dat er veel aan de hand is: ze wordt soms gedwongen opgenomen in een inrichting, met riemen vastgesnoerd en een net over haar gespannen, zonder uitleg, want als je lastig was werd je gefixeerd en geïsoleerd. 'Dat als je kanker hebt je een andere behandeling krijgt als wanneer je psychotisch bent. De omgeving stuurt bloemen. Je bent 'écht' patiënt. (pag. 338)

Citaten: pag. 223: '*Verslagen. Verslagen.* Het is echt nergens voor nodig. Ik ben niet ziek. Ik ben doortrapt. La la la. Het gaat o zo goed met mij, dank u, o zo goed.'

Pag. 363: 'Uiteindelijk is de uitdaging voor iemand met een psychiatrische aandoening om een leven te vinden dat het best bij hem past. Maar geldt dat niet voor iedereen, of we psychiatrisch patiënt zijn of niet? Mijn geluk ligt niet in het feit dat ik hersteld ben van een psychiatrische aandoening, want dat is niet zo en dat zal ook nooit gebeuren. Mijn geluk is dat ik het leven heb gevonden dat het beste bij me past.'

Recensie: Moniek Aarts, vrijwilligster bij Stichting Pandora: ...'Het boek ontroerde me soms heftig. Natuurlijk komen er voor mij vergelijkbare situaties naar voren.'... .. Het boek is een absolute aanrader. Worstel even door het taaie begin en je krijgt er iets moois voor terug.'

Ruud van Dorth (v.dorth@planet.nl): 'Al met al een eerlijk verhaal, wat Amerikaans gekleurd en soms met iets te veel persoonlijke details. Laat dat u beslist niet van weerhouden dit boeiende boek te lezen, van een vrouw die met schizofrenie een zinvol leven kon leiden en een goede plaats in de maatschappij vond.'

<http://www.schizofrenieplein.nl/hulp/nieuws/yn2007.5/uitgelezen.geschiedenis.gekte.htm>